

ється у трудовому контакті і залежить часто лише від часу, фактично відпрацьованого протягом розрахункового періоду. У більшості випадків він практично не пов'язаний з кінцевими результатами діяльності працівника, що суттєво знижує мотивацію і породжує відчуття несправедливості.

Для формування системи оплати праці, тісно пов'язаної із результатами діяльності банку, необхідно, на наш погляд, щоб основними принципами структурування оплати праці були:

- відповідальність корпоративній культурі банку;
- надання банку можливості здійснювати свою політику і знаходитися у межах бюджету;
- забезпечення послідовності рішень стосовно оплати праці;
- спрощення процедури винагороди за ефективність праці і досягнення працівників;
- реальна можливість здійснення кар'єри, збільшення заробітної плати, підвищення кваліфікації персоналу банку.

Напрямками удосконалення системи мотивації у банківській установі повинні стати:

- оцінка системи мотивації з точки зору її обґрунтованості, цілісності, відповідності специфіці конкретного банку;
- аналіз структури системи винагороди за якість та складність виконаних робіт;
- проведення атестації структурних підрозділів з урахуванням їх відмінностей та ролі в підвищенні продуктивності праці персоналу конкретної банківської установи.

Т. В. Поснова

Київський національний економічний університет

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

Розкриття суті соціального механізму економічної безпеки є необхідною умовою побудови цілеспрямованої практичної діяльності в сфері формування стану безпеки суспільства, держави та особистості. Тому можна стверджувати, що саме в ході реалізації діяльності по забезпеченню економічної безпеки виявляється її безпосередній зв'язок з реальними процесами соціального життя.

В ході з'ясування сутності соціального механізму економічної безпеки слід враховувати ряд наступних положень: забезпечення економічної безпеки її соціальним механізмом є орга-

нізованою, цілеспрямованою діяльністю; ключовим критерієм соціального механізму економічної безпеки є захист національних інтересів; забезпечення економічної безпеки носить характер комплексної діяльності, що одночасно охоплює різні сфери як соціальну, так і економічну, політичну та інші; ключова роль в забезпеченні економічної безпеки та її соціальної складової належить державі.

Соціальний механізм економічної безпеки — це система організаційно-економічних і правових заходів по запобіганню соціально-економічних загроз, що включає в себе наступні елементи: об'єктивний і всебічний моніторинг економічної діяльності суспільства з метою виявлення і прогнозування внутрішніх і зовнішніх загроз економічної безпеки; вироблення гранично допустимих значень соціально-економічних показників, недотримання яких приводить до нестабільності і соціальних конфліктів; діяльність держави по виявленню і попередженню внутрішніх і зовнішніх загроз безпеки соціальної сфери.

В структурі соціального механізму економічної безпеки слід виділити наступні підсистеми в рамках єдиного механізму: підсистема самозабезпечення необхідних параметрів соціальної взаємодії і розвитку; підсистема державного регулювання стану економічної безпеки.

Соціальний механізм економічної безпеки здатний ефективно функціонувати лише при виконанні ряду вимог: комплексність, тобто необхідність обліку всіх напрямів і форм прояву відносин, що впливають на стан економічної безпеки; системність, тобто врахування як внутрішніх взаємозв'язків і взаємозалежності, так і зовнішніх чинників, як елементів соціально-економічного простору більш високого рівня, що з одного боку накладають певні обмеження на функціонування соціального механізму економічної безпеки, а з іншого відкриває додаткові можливості для його більш ефективної побудови; варіантність (альтернативність), тобто виявлення і обґрунтування декількох варіантів вирішення протиріч, розрахунку траєкторій соціально-економічного розвитку в рамках функціонування єдиного механізму забезпечення економічної безпеки; безумовний пріоритет вирішення задач і здійснення заходів направлених на збереження здоров'я і життя людини та підтримки нормальних умов її існування.

Представимо на розгляд структурні компоненти, що відносяться до складу механізму забезпечення соціальної безпеки.

1. Моніторинг. Цей процес являє собою інформаційно-аналітичну систему спостережень за динамікою показників соціально-економічної безпеки країни.

2. Діяльність по запобіганню загрозам соціальної безпеки і відшкодуванню понесених збитків, пов'язаних з перевищенням граничних значень по тих або інших показниках безпеки.

3. Найважливішим структурним елементом соціального механізму економічної безпеки суспільства є діяльність держави по виявленню і попередженню внутрішніх і зовнішніх загроз економічній безпеці.

У зв'язку з комплексністю, різноманітністю і складністю задач соціального розвитку і функціонування, соціальний механізм економічної безпеки доцільно розглядати в розрізі наступних рівнів. Стратегічний рівень полягає в ліквідації соціальних протиріч або як мінімум їх локалізацію і ослаблення. Тактичний рівень полягає у вирішенні задач, пов'язаних з ліквідацією конкретних видів загроз або запобіганню їх впливу на соціальну сферу. Оперативний рівень: на цьому рівні функціонування механізму забезпечення соціальної безпеки має знаходити свій вираз в ліквідації наслідків загроз і негативних впливів, відшкодуванні понесених збитків.

Відтворення соціальної безпеки виступає як безперервний процес здійснення всіма суб'єктами комплексу заходів по досягненню соціально безпечного стану функціонування і розвитку. Необхідність відтворювального характеру забезпечення соціальної безпеки доводить і аналіз матеріальної основи даної діяльності, а саме економічного кругообігу доходів і витрат у масштабах як національної економіки, так і окремих її суб'єктних рівнів.

Таким чином, соціальний механізм економічної безпеки перетворюється у визначальний комплекс заходів спрямованих на: запобігання всьому спектру соціально-економічних загроз з точки зору стану, поведінки та настроїв населення; інтенсивне формування середнього класу як гаранта суспільної стабільності на ґрунті розширення адаптаційних можливостей населення; всебічну підтримку сім'ї як визначального соціального інституту; державний протекторат прожиткового мінімуму, який би забезпечував громадянам споживання на рівні простого відтворення; державні гарантії мінімальних заробітної плати, пенсій, виплат та забезпечення умов їх зростання, посилення тенденцій самозабезпечення громадянами високої соціальної мобільності зростаючого характеру.